

درک مطلب

حکایت زیر را خوانده و به سوالات مربوط به آن، پاسخ بده.

جوانی خردمند که در انواع هنرها و دانش‌ها، مهارت داشت، هر گاه در مجلس و محفلی حاضر می‌شد، ساکت می‌ماند و لب به سخن نمی‌گشود.

روزی پدرش به او گفت: ای پسر! تو هم آنچه می‌دانی را بگوی. پسر گفت: می‌ترسم از من آنچه نمی‌دانم را بپرسند و شرمسار و خجالت‌زده شوم.

بازنویسی از
«گلستان سعدی»، باب چهارم

۱. جوان خردمند، در چه کاری مهارت داشت؟

انواع هنرها و دانش‌ها.

۲. چرا جوان، در میان جمع، لب به سخن نمی‌گشود؟

می‌ترسید از چیزی که بپرسند و شرمسار و خجالت‌زده شوم.

۳. از نظر شما، آیا ساکت ماندن جوان، کار درستی بود؟

خیر، نه دانش عمیق نباید در برابر همه پنهان باشد.

۴. ویژگی انسان‌های خردمند چیست؟

دانش و مهارت کافی داشته باشند و از علم خود استفاده کنند. به مردم کمک نمایند.

۵. تعداد جملات به کار رفته در شعر زیر را مشخص کن.

معن حرف شده

۱) همچو رویش در بهاران (هت)

۲) همچو جان در هر بدن (هت)

۳) مثل بوی عطر گل‌ها (هت)

(هت)

۴) مثل سبزی چمن، ای وطن!

۶. با هر واژه، یک جمله‌ی تشبیه‌ی بنویس.

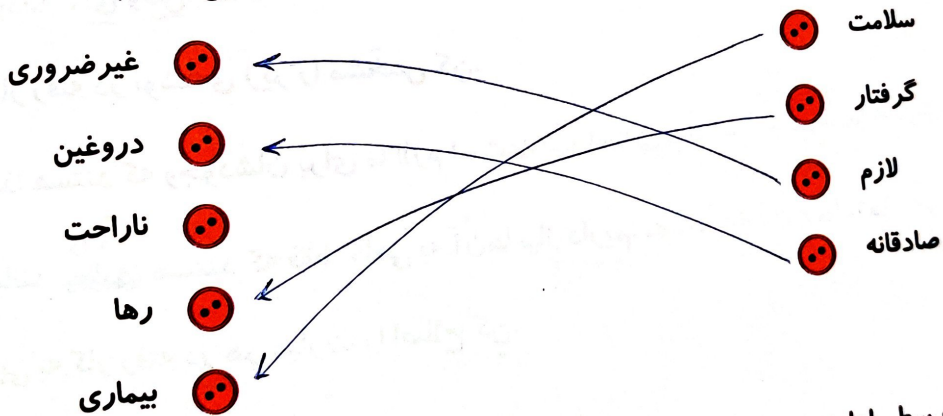
بهار: بهار مثل عذری زیبا هست.

زندگی: زندگی مثل تپش‌های قلبم بی وقفه می‌تپد.

آسمان: آسمان همانند چشم‌های تو بام من است.

گنجشک: گنجشک مانند کودکی بوی دفاع که در بهشت صبیح‌ها سیدیه بود.

۷. مخالف (متضاد) هر واژه را از میان کلمه‌های مقابل آن پیدا کن. (یک مورد، اضافی است.)

۸. جمله‌ی زیر را تا دو سطر ادامه بده.

دوست دارم وطنم

۹. کدام گزینه، از آثار نادر ابراهیمی نیست؟

(۱) کلاغ‌ها و سنجاب

(۲) قصه‌های سار و سیب

(۳) دور از خانه

(۴) جایزه

تمرین

۱. جملات و عبارات درست را از نادرست، تشخیص داده و موارد نادرست را اصلاح کن.

(الف) وطن همانند روح برای بدنمان و مدافع ما در برابر دشمنان است. (✓)

(ب) دوستان خوب همانند دارو هستند که گاهی به آنها نیاز داریم. (✓)

(پ) مفهوم ضرب المثل «با دوستان بساز و بر دشمنان بتاز» همانند مصراع «با دوستان مرّوت با دشمنان مدارا» است. (X)

۲. در شعر زیر، منادا و حرف ندا را مشخص کن.

ای نشانی ندا

ای دلیل زنده بودن منادا

ای سرودی صادقانه منادا

ای دلیل زنده ماندن منادا

جان پناهی جاودانه. ای وطن! منادا

۳. تشبیهات به کار رفته در نوشته‌ی زیر را مشخص کن.

بعضی چون غذا هستند که وجودشان برای ما لازم است. بعضی انسان‌ها به غذا تشبیه شده‌اند

برخی دیگر مانند ^{دارو} ~~بیماری~~ هستند که فقط گاهی به آنها نیاز داریم. بعضی انسان‌ها ~~ما~~ ^{بیماری} تشبیه شده‌اند

۴. غلط‌های املائی به کار رفته در هر عبارت را اصلاح کن.

(الف) مثل کوه قُصّه‌هایی / ای وطن ← عُصّه

(ب) قهرمان غِصّه‌هایی / ای وطن ← قِصّه

(پ) ای دلیل زنده بودن / برای سرودی صادقانه‌ای ← صادقانه

(ت) ای غم تو، شادی‌ام تو / مایع آزادی‌ام تو ← مایه‌ی

